

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Antikvarisk-Topografiska Arkivet, Riksantikvarieämbetet: handlingar, tidningsklipp, ritningar och fotografier.

Borin, Ola, vaktmästare: muntliga uppgifter.

Länsmuseet Gävleborg: handlingar och fotografier.

Nisbeth, Å: *Enångers kyrkor*, Riksantikvarieämbetet 1994.

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1804	Ny kyrkogård på Svedjeåsen invigs.	Nisbeth
1847-54	Ny kyrkobyggnad, ritad av J F Åbom, uppförs.	Nisbeth
1858	Kyrkan invigs.	Nisbeth
1879	Kyrkan brinner. Endast murarna bibehållna.	Nisbeth
1879-81	Kyrkan återuppförs efter ritningar av E Jacobsson.	Nisbeth
1880-tal	Kyrkogården utvidgas	Muntlig (Vaktm.)
1885	Två värmekaminer, gjutna i London, installeras.	ATA (tidn.klipp)
1900	Altartavlan av C G Holmgren tillkommen.	Nisbeth
1927?	Nytt gravkapell uppfört (ritat av J Dahl 1922, senare reviderat)	ATA
1938	Exteriör restaurering; omputsning? Avfärgning med vit kalkfärg.	ATA (tidn.klipp)
1940-tal?	Kyrkstallarna rivna (kyrkskola och klockarbostad redan rivna?)	ATA (tidn.klipp)
1940-talet	Kyrkogården utvidgas.	Muntlig (Vaktm.)
1961-62	Restaurering med Einar Lundberg som arkitekt. Nytt värmesystem med varmluft, inbyggnad av läktare med brudkammare, garderob, toaletter, rengöring av väggar och tak, omläggning av golv, nya grundplintar av betong, nya korfönster?, installation av innanfönster, konserveringsarbeten.	ATA (bl a tidn.klipp)
1968	Fasadbelysning installerad.	XLm
1969	Ny sockel av betongelement.	ATA
1972	Exteriör omputsning.	ATA
1976	Ny omputsning av kyrktornet.	XLm
1980	Ljusbärare i långhuset.	Nisbeth
1987	Ny kororgel, J Menzels orgelbyggeri AB i Härnösand.	Nisbeth
1987-?	Putsarbeten (nyputsning?), hydrauliskt kalkbruk, kalkfärg våt	XLm
1992	Reparation av tornspirans stomme (rötskador), nytt koppartak på tornspiran	XLm
1994-95?	Nytt koppartak på långhus och sakristia (ersatte svartplåt)	Xlm,
1996?	Sanering av hussvamp i sakristian	XLm

2001?-	Restaurering av läktarorgel	XLm
2002	Husvampsangrepp i långhuset, åtgärdsförslag för omfattande sanering Havererad oljebrännare.	XLm